

Adjicimus etiam prohibentes, ne si aliqua ecclesia in ipsa diocesi fuerit fabricata episcopus, qui pro tempore fuerit ei munus consecrationis impendat, nisi prius a fundatore ipsius, vel alio ad sustentationem congruam, ministrorum dos competens fuerit assignata. Inhibemus insuper ne interdictos vel excommunicatos tuos ad officium aut communionem ecclesiasticam recipere quisquam sine congrua satisfactione præsumat, nisi forte periculum mortis immineat ut dominicam præsentiam tuam habere nequiverint, per alium, secundum formam Ecclesiæ, satisfactione præmissa oporteat ligatum absolvi. Ad iudicium autem hujusmodi perceptæ a sede apostolica protectionis et libertatis, nobis nostrisque successoribus, tu et successores tui fertorem auri annis singulis exsolvetis.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatam ecclesiam temere perturbare aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, imminuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, quorum gubernationi et sustentationi concessa sunt, usibus omnimodis profutura; salva in omnibus apostolicæ sedis auctoritate.

Si quæ igitur in posterum ecclesiastica sæcularisve persona, etc.

Datum Laterani per manum Moysis, Lateranensis canonici, vicem agentis cancellarii, vi Kal. Mart. indict. vi, Incarnationis Dominicæ anno millesimo centesimo octuagesimo octavo, pontificatus vero domini Clementis papæ tertii anno primo.

XXIII.

Hugoni abbati Cluniacensi monasterium Balmense asserit.

(Laterani, Febr. 25.)

[*Bullarium Cluniac.*, 88.]

CLEMENS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis HUGONI abbati Cluniacensis monasterii, ejusque fratribus, tam præsentibus quam futuris, regularem vitam professis, salutem et apostolicam benedictionem.

Gloriosa et admirabilis divinæ providentiæ majestatis ad hoc diversos gradus et ordines in Ecclesia sua constituit ut, dum inferiores superioribus debitam obedientiam et reverentiam exhiberent, una fieret ex diversitate connexio, et ordinabiliter gereretur officiorum administratio singulorum. Sicut sanctæ filii obedientiæ in sinu matris Ecclesiæ gratiosæ consolationis uberibus confovendi sunt, ita rebelles et elati, qui per molestiam suam quasi peccatum ariolandi et idololatriæ scelus incurrunt, severitatis ecclesiasticæ disciplinis sunt arctioribus coercendi. Balmense itaque monasterium, quod per fratres inibi congregatos et odore bonæ opinionis et religionis decore splendescere ac florere debuerat, quia veterem hominem cum suis actibus sequebantur, in peccatis eorum diabolo suadente, contabuit: unde tam in spiritualibus quam temporalibus miserabiliter fuerat imminutum. Cum autem

A placuit ei qui ab æterno cuncta disponit, ut tantis malis finem imponeret, et locum ipsum ad obsequium suum misericorditer revocaret, facies eorundem fratrum implere ignominia voluit, ut per hoc nomen suum inquirerent et ad viam rectitudinis invitati etiam remearent.

Hæc itaque, justitia præeunte, felicitis recordationis Eugenius papa prædecessor noster prædictum Balmense monasterium, cum omnibus pertinentiis suis Cluniacensi Ecclesiæ in perpetuum statuit possidendum et privilegii sui munimine confirmavit.

Nos itaque ejusdem Eugenii et Urbani Romanorum pontificum prædecessorum nostrorum vestigiis inherentes, præfatum monasterium, sicut illud juste et canonice possidetis, cum omnibus quæ impræsentiarum juste et canonice possidet, aut in futurum justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, vobis et Ecclesiæ vestræ per vos auctoritate apostolica confirmamus, et præsentis scripti privilegio communimus, hæc videlicet ratione ut ordo monasticus ibi secundum institutionem Cluniacensem semper futuris temporibus inviolabiliter observetur, et pro rebellione, contumacia et offensa, quam Balmensis monasterii abbas et fratres, adversus sanctam Romanam exercuerunt Ecclesiam, quicumque regimen in eodem loco per vos obtinuerit, nunquam abbatis sed prioris nomen tantum sortiatur.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum fas sit præfatum monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, imminuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva nimirum apostolicæ sedis auctoritate. Si quæ igitur in futurum ecclesiastica sæcularisve persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore et sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine divinæ subiaceat ultioni. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen, amen, amen.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Ego Theobaldus Ostiensis et Velletrensis episcopus.

Ego Joannes presb. card. tit. S. Marci.

Ego Laborans presb. card. S. Mariæ Trans-Tiberim tit. Calixti.

Ego Albinus presb. card. tit. S. Crucis in Jerusalem.

Ego Melior presb. card. SS. Joannis et Pauli A apostolica confirmamus. Sane novalium vestrorum, quæ propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis animalium vestrorum, nullus a vobis decimas exigere vel extorquere præsumat. Liceat quoque nobis clericos vel laicos, liberos et absolutos e sæculo fugientes, ad conversionem recipere, et eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper ut nulli fratrum vestrorum, post factam in eodem loco professionem, fas sit, nisi arctioris religionis obtentu, absque abbatis sui licentiâ de eodem discedere: discedentem vero absque litterarum communium cautione nullus audeat retinere. Sepulturam propterea illius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni et extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverunt, nisi forte excommunicati vel interdicti sint, nullus obsistat, salva tamen justitia illarum ecclesiarum a quibus mortuorum corpora assumuntur. Quia vero decimæ tam veteri quam nova lege ministris ecclesiarum noscuntur esse concessæ, sub interminatione anathematis prohibemus; ne ullus laicus a vobis decimas exigere vel extorquere præsumat.

Ego Hyacinthus diac. card. S. Mariæ in Cosmedin.

Ego Octavianus SS. Sergii et Bacchi diaconus cardinalis.

Ego Saffredus S. Mariæ in Via Lata diac. cardinalis.

Ego Petrus S. Nicolai in Carcere Julliano diac. card.

Ego Radulphus S. Georgii ad Velum Aureum diac. card.

Datum Laterani, per manum Moysi Lateranensis canonici, vices agentis cancellarii, v Kalendas Martii, indictione vi, Incarnationis Dominicæ anno 1188, pontificatus vero domni Clementis papæ III B anno primo

XXIV

Monasterii Cluniacensis protectionem suscipit, et bona quædam ac privilegia confirmat.

(Laterani, Febr. 25.)

[*Bullarium Cluniac.*, 89.]

CLEMENS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis HUGONI abbati monasterii Sancti Petri Cluniacensis, ejusque fratribus, tam præsentibus quam futuris, regularem vitam professis in perpetuum.

Quanto specialius Ecclesia vestra nobis est, nullo mediante, subjecta, tanto propensius ejus juri providere compellimur, ne super his quæ rationabiliter noscitur possidere, processu temporis indebita molestatione gravetur. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, et præfatum monasterium, in quo divino mancipati estis obsequio, ad instar felicitatis recordationis Alexandri et Urbani Romanorum pontificum prædecessorum nostrorum, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus et præsentis scripti privilegio communimus, imprimis siquidem statuantes, ut ordo monasticus, qui secundum Deum et beati Benedicti Regulam in monasterio vestro noscitur institutus, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessiones, quæcunque bona idem monasterium impresentiarum juste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus et illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis:

Locum ipsum in quo præfatum monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis. Prioratum Sanctæ Mariæ de Nazara cum omnibus pertinentiis suis; prioratum Sanctæ Trinitatis de Lencona cum omnibus pertinentiis suis, sicut eosdem prioratus Ecclesia vestra canonice possidet, et de donatione prædicti prioratus S. Mariæ in scripto authentico concedimus vobis, et eidem Ecclesiæ auctoritate

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum fas sit præfatum monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, aut ablatas retinere, minuire, seu quibuslibet vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva in omnibus sedis apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularive persona, etc.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Ego Theobaldus Ostiensis et Velletrensis episcopus.

Ego Joannes presb. card. tit. S. Marci.

Ego Laborans presb. card. Sanctæ Mariæ Trans Tiberim tit. Calixti.

Ego Albinus presb. card. Sanctæ Crucis in Jerusalem.

Ego Melior presb. card. SS. Joannis et Pauli tit. Pamachii.

Ego Hyacinthus diaconus cardinalis S. Mariæ in Cosmedin.

Ego Octavianus SS. Sergii et Bacchi diaconus cardinalis.

Ego Saffredus S. Mariæ in Via Lata diaconus cardinalis

Ego Petrus S. Nicolai in Carcere Tulliano diac. card.

Ego Radulphus S. Georgii ad Velum Aureum diac. card.

Datum Laterani, per manum Moysi Lateranensis canonici vices agentis cancellarii, v Kalendas Martii, indictione vi, Incarnationis Dominicæ anno 1187, pontificatus vero domini Clementis papæ III anno primo.